

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Zlín

Inspekční zpráva

Plavecká škola, nám. Míru 1214, Uherské Hradiště

Nám. Míru 1214, 686 01 Uherské Hradiště

Identifikátor školy: 600 034 585

Termín konání orientační inspekce: 6. – 8. únor 2001

Čj.	153 029/01-11060
Signatura	oo3tu118

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Plavecká škola v Uherském Hradišti zajišťuje plavecký výcvik žáků základních škol okresu Uherské Hradiště v souladu s požadavky učebních osnov. Výcvik zabezpečuje svými devíti pracovníky ve dvou smluvně zajištěných krytých bazénech v Uherském Hradišti a Dolním Němčí. Během školního roku se ve dvou cyklech vystřídá přes čtyři tisíce žáků. Dále škola organizuje předplavecký výcvik, který absolvuje ročně asi tisíc šest set dětí 1. a 2. ročníků a mateřských škol. Pouze jedna základní škola v okrese zabezpečuje plavecký výcvik ve vlastním zařízení a s vlastními pracovníky.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Plavecký výcvik

Naukové cíle plaveckého výcviku jsou stanoveny v souladu s požadavky učebních osnov. Jsou zpracovány samostatné plány pro třetí a čtvrtý ročník žáků základních škol i pro předplavecký výcvik dětí mateřských škol. Plány jsou promyšleně strukturovány a podrobně rozpracovány. Je zajištěna kontinuita výuky mezi třetím a čtvrtým ročníkem. Obsah naplánovaného učiva a jeho členění je v souladu s požadavky vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, podle kterého vyučují všechny školy, jejichž plavecký výcvik byl v jejich třetích či čtvrtých třídách v rámci orientační inspekce sledován. Stanovené výukové cíle plaveckého výcviku ve sledovaných hodinách odpovídaly aktuálnímu složení tříd. Plánování a příprava výuky byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Plavecký bazén v Uherském Hradišti je kvalitní zařízení s kompletním zázemím a dvěma bazény - pro plavce a neplavce. Malý bazén je využíván pro předplavecký výcvik a úvodní hodiny plavání ve třetím ročníku. V průběhu orientační inspekce byl dočasně mimo provoz. Druhé zařízení v Dolním Němčí, využívané pro plavecký výcvik ve dvou dnech v týdnu, splňuje základní požadavky pro jeho realizaci. Má rovněž nezbytné zázemí, ale velikost bazénu ani jeho hloubka neposkytují tak kvalitní podmínky výcviku jako bazén v Uherském Hradišti. Ani v jednom zařízení není odpovídající sociální zázemí pro pracovníky.

Pro psychickou připravenost žáků před zahájením plaveckého výcviku je pozitivním přínosem videokazeta, která žáky seznamuje s naukovými cíli plaveckého výcviku, metodami výcviku a také prostředím plaveckého bazénu. Je dostupná pro všechny školy. Výukové prostory odpovídají psychohygienickým zásadám. Pořizované pomůcky jsou při plaveckém výcviku účelně a efektivně využívány. Šest vyučujících má učitelské vysokoškolské vzdělání s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro tělesnou výchovu, jedna pracovnice získala absolvováním rekvalifikačního kurzu Osvědčení kvalifikovaného cvičitele plavání. Zbývající dvě pracovnice mají středoškolské odborné pedagogické vzdělání. Jedna z nich studium pro kvalifikované cvičitele plavání dokončuje. Podmínky výuky hodnotí ČŠI jako velmi dobré.

Bylo hospitováno u všech devíti pracovníků plavecké školy. Struktura sledovaných hodin odpovídala věku žáků a naukovým cílům. Protože se jednalo o zahajovací hodinu plaveckého výcviku druhé skupiny škol, začínala každá ze sledovaných vyučovacích jednotek základním poučením o organizaci, chování, a bezpečnosti. Pak následovalo orientační rozdělení žáků do skupin a přezkoušení plaveckých dovedností, na základě něhož byli žáci rozděleni do dvou skupin podle stupně osvojení plaveckých dovedností a zapsáni do docházkového listu.

Výcvik probíhal organizovaně a diferencovaně ve skupinách. Po seznámení se základními pohybovými návyky u neplavců či zopakování základních pohybových dovedností na suchu následoval výcvik ve vodě. Žák si sám volil zda a jaké podpůrné prostředky použije

s ohledem na své plavecké dovednosti. Žáci byli důsledně vedeni ke správným pohybovým návykům. Ve dvou hodinách u čtvrtých ročníků bylo využito snímání videokamerou a následného promítnutí záznamu na videorekordéru. Přitom mohli žáci pozorovat vlastní pohybové schopnosti či nedostatky, nesoulad v koordinaci pohybů a dýchání. Rozbor byl veden formou řízeného rozhovoru a žákům byla poskytnuta možnost sebehodnocení. Podle aktuální potřeby byl citlivě uplatňován individuální přístup.

Ve skupinách neplavců u žáků třetích tříd se ve výběru a pestrosti forem práce negativně promítla skutečnost, že nemohlo být využito malého bazénu pro neplavce. Při efektivním využívání času bylo pamatováno na přiměřené zatěžování žáků a uvolnění. Organizace, formy a metody sledovaného plaveckého výcviku byly hodnoceny jako velmi dobré.

Ve sledovaných hodinách bylo v rozdílné míře a kvalitě využíváno vstupních motivačních metod. Často a úspěšně bylo v průběhu výcviku užíváno motivace povzbuzením a pochvalou. Zpravidla bylo oceňováno úspěšné zvládnutí jednotlivých prvků nebo zlepšení. Při průběžném hodnocení byly respektovány individuální dispozice, podle potřeby byla žákům poskytována účinná pomoc. V závěru hodin většinou nechybělo hodnocení. Netradiční způsob analýzy chyb byl uplatněn při sledování videozáznamu. Úspěšnost žáků ve výcviku je průběžně vyhodnocována po 10, 15 a 20 hodinách. Základní statistické údaje jsou zaznamenány na druhé straně docházkového listu. Na závěr každého vzdělávacího cyklu obdrží žák vkusně provedené „Mokrý vysvědčení“, které obsahuje kromě hodnocení jeho plavecké úspěšnosti také aktuální barevné fotografie prostředí, ve kterém výcvik probíhal, a „Bezpečnostní desatero plavce“. Oblast motivace a hodnocení byla vyhodnocena jako velmi dobrá.

Při úvodním rozhovoru byli ve všech hodinách žáci seznámeni s pravidly vzájemné komunikace. Tato pravidla byla v průběhu dodržována při respektování osobnosti žáka. Žáci vstupovali do vody bez znatelných obav a ochotně plnili plánovaný program. K vytváření vzájemné důvěry přispívalo i citlivé vedení výcviku a schopnost cvičitelů rychle a účinně reagovat při odstraňování obav či strachu žáků. To bylo potřebné jen ve dvou případech v průběhu všech sledovaných hodin. Verbální i neverbální komunikace vyučujících byla dobrá. Interakce a komunikace byla hodnocena jako velmi dobrá.

Kvalitu plaveckého výcviku při orientační inspekci hodnotí ČŠI na základě výše uvedených zjištění a dílčích hodnocení jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy v oblasti plánování předložil ČŠI pouze tematické plány s časově rozvrženým metodickým postupem plaveckého výcviku pro žáky třetího a čtvrtého ročníku základní školy, vypracované pro školní rok 1995/1996. Obsahují metodicky rozpracované jednotlivé hodiny plaveckého výcviku včetně jasně vymezených hlavních úkolů a používaných pomůcek. Tyto materiály jsou využívány pro práci i v letošním školním roce v rámci v podstatě stereotypního opakování půlročních cyklů.

Systém plánování práce školy je velmi schematický, k dílčí aktualizaci dochází prakticky pouze při vytváření rozvrhu hodin v jednotlivých půlročních cyklech výcviku v návaznosti na počty žáků. Zcela postrádá dlouhodobější koncepci. Je hodnocen jako pouze vyhovující.

Organizování

Plavecká škola Uherské Hradiště byla zřízena dnem 1. 5. 1993 Školským úřadem v Uherském Hradišti jako příspěvková organizace. Základním dokumentem vymezujícím působnost, postavení, rozsah a předmět činnosti, zásady řízení, počet zaměstnanců a odměňování zaměstnanců školy je STATUT PLAVECKÉ ŠKOLY vydaný školskými úřady okresů Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín a Zlín s účinností od 1. 9. 2000.

Statutárním orgánem školy je v souladu s dikcí Statutu ředitel, jmenovaný do funkce k 1. 8. 1996 na základě konkurzu. Ve škole pracuje ředitel školy a osm cvičitelů plavání, na dohodu je zaměstnána účetní. Výuku plavání svěřil převážně pracovníkům s pedagogickou a odbornou způsobilostí pro výuku tělesné výchovy. Cvičitelé mají pro přímou práci s dětmi (dle výše uvedeného Statutu) stanoven úvazek 25 vyučovacích hodin, přičemž jedna vyučovací hodina trvá 45 minut. Ředitel má takto stanoveno 10 hodin týdně.

Při plaveckém výcviku jsou tvořeny skupiny po 10 žácích (neplavci - zejména 3. ročník ZŠ) a po 15 žácích (plavci - zejména 4. ročník ZŠ). Na základě těchto skutečností a údajů o počtu žáků, kteří budou absolvovat plavecký výcvik, vytváří ředitel školy rozvrh hodin výcviku při zohlednění dalších plaveckých aktivit školy (např. plavecký výcvik dětí mateřských škol a žáků 1. a 2. ročníku ZŠ, který provádí škola jako svou hospodářskou činnost).

Organizace školy je zcela v souladu se Statutem plavecké školy. Každodenní praxi plaveckého výcviku tento systém v podstatě vyhovuje a je hodnocen jako velmi dobrý.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy vydal Pracovní řád, jehož součástí jsou povinnosti a úkoly pracovníků i v oblasti bezpečnosti a hygieny, ale nezřídil pedagogickou radu jako svůj poradní orgán. Dle uvážení ředitele jsou některé důležité problémy projednávány na tzv. pedagogických poradách, které jsou svolávány jen sporadicky. Ředitel jednoznačně preferuje každodenní bezprostřední a spíše neformální osobní kontakt se svými zaměstnanci.

V současné době však lze u zaměstnanců plavecké školy hovořit spíše o motivaci velmi nízké a možná až negativní, což je způsobeno vleklým sporem o zařazení pracovníků pro výuku plavání mezi nepedagogické pracovníky. Tato skutečnost se negativně nepromítá do kvality výsledů práce.

Vedení a motivování pracovníků je orientováno převážně výkonově. ČŠI hodnotí řízení školy v této oblasti jako průměrné.

Kontrolní mechanismy

Kontrola ředitele školy je zaměřena především na přímé pozorování plaveckého výcviku a úspěšnost jeho výsledků, na jejichž základě potom hodnotí své zaměstnance. Při hodnocení (i finančním) jsou pak zohledňovány i poznatky ředitele z každodenního bezprostředního kontaktu s cvičiteli a žáky. Jiný způsob kontroly a jiná kritéria pro hodnocení zaměstnanců ředitel nepovažuje za potřebné.

Rovněž kontrolní mechanismy jsou převážně orientovány výkonově, což ČŠI v daných podmínkách pokládá částečně i za efektivní. ČŠI nebyly předloženy žádné doklady o jiných formách kontroly, či jiná kritéria hodnocení pracovníků. Systém, jeho efektivnost a transparentnost kontrolních mechanismů hodnotí ČŠI jako průměrné.

Hodnocení kvality řízení

Na základě dílčích hodnocení je kvalita řízení celkově hodnocena jako průměrná.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Provozní náklady plaveckého výcviku hradí obecní úřady, mzdy pracovníků jsou financovány ze státního rozpočtu a zdrojů z hospodářské činnosti školy. Cestovní náklady na dopravu žáků na plavecký výcvik hradí jejich rodiče.

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

1. Podle Statutu plavecké školy nejsou zaměstnanci školy pedagogickými pracovníky. S tím je však v rozporu zařazení ředitele školy do 9. platové třídy.
2. Podle Statutu plavecké školy je obsahem činnosti: „naplnění § 7 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů“. Nezařazení zaměstnanců školy mezi pedagogické pracovníky však naplnění § 7 výše uvedené vyhlášky v celém rozsahu neumožňuje.
3. Plavecká škola zajišťuje plavecký výcvik jako součást povinných osnov učebních plánů schválených MŠMT ČR. Cvičitelé plavání však nejsou pedagogickými pracovníky a je tedy výše uvedeným Statutem předpokládána absence kvalifikovanosti výuky tělesné výchovy v této části učebních osnov.
4. Ve výše uvedeném Statutu jsou uvedeny termíny: „výuka plavání, vyučovací hodina plavání, pracovník pro výuku plavání“. To pak rovněž nekoresponduje s nezařazením zaměstnanců školy mezi pedagogické pracovníky
5. Statistické záznamy úspěšnosti skončeného cyklu plaveckého výcviku v 1. pololetí letošního školního roku ukazují vysokou úspěšnost plaveckého výcviku (u 3. ročníků 93,2 % plavců, u 4. ročníků 99,3 % plavců).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 16 557/2000-21 ze dne 30. 3. 2000
- zřizovací listina Plavecké školy Uherské Hradiště
- statut plavecké školy ze dne 29. 8. 2000 s účinností od 1. 9. 2000
- výroční zpráva plavecké školy za školní rok 1999-2000
- tematické a časové plány učiva
- základní povinnosti ředitele a pracovníků plavecké školy
- bezpečnostní předpisy a řád odpovědnosti učitelů plavecké školy, pracovní řád – úkoly pracovníků plavecké školy
- záznamové listy žáků platné pro školní rok 2000/2001
- statistické záznamy analýzy plaveckých dovedností žáků v jednotlivých etapách výcviku
- rozvrh hodin platný pro druhé pololetí školního roku 2000/01
- hospitační záznamy pracovníků ČŠI

ZÁVĚR

Pozitiva:

- vysoce objektivní a podrobné hodnocení úspěšnosti plaveckého výcviku ve všech skupinách
- efektivní využití videozáznamu při nácviku základních plaveckých dovedností
- vysoká úspěšnost plaveckého výcviku i v návaznosti na kvalifikované zabezpečení plaveckého výcviku

Negativa:

- schematický a neaktualizovaný systém plánování, zcela postrádající dlouhodobější koncepci
- nedostačující sociální zázemí pro pracovníky

Doporučení:

- aktualizovat tematické plány, jejichž součástí jsou i metodické postupy plaveckého výcviku, jako součást uceleného systému plánování
- iniciovat změnu Statutu plavecké školy zejména ve smyslu Dalších významných zjištění této inspekční zprávy

Kvalitu plaveckého výcviku a kvalitu řízení školy hodnotí ČŠI na základě výše uvedených zjištění a dílčích hodnocení v rámci orientační inspekce, zejména s ohledem na výborné výsledky plaveckého výcviku, celkově jako velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Stanislav Reňák	Mgr. Stanislav Reňák v. r.
Člen týmu	Mgr. Miloslav Brůzl	Mgr. Miloslav Brůzl v. r.

V Uherském Hradišti dne 20. 2. 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. 2. 2001

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Josef Zajíček

Josef Zajíček v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, Na Morávce 1037, 686 01 Uherské Hradiště do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): OÚ Uh. Hradiště, referát školství, Svatováclavská 568, 686 66 Uh. Hradiště	2001-03-14	065 /01
Zřizovatel: OÚ Uh. Hradiště, referát školství, Svatováclavská 568, 686 66 Uh. Hradiště	2001-03-14	065 /01

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Bez připomínek